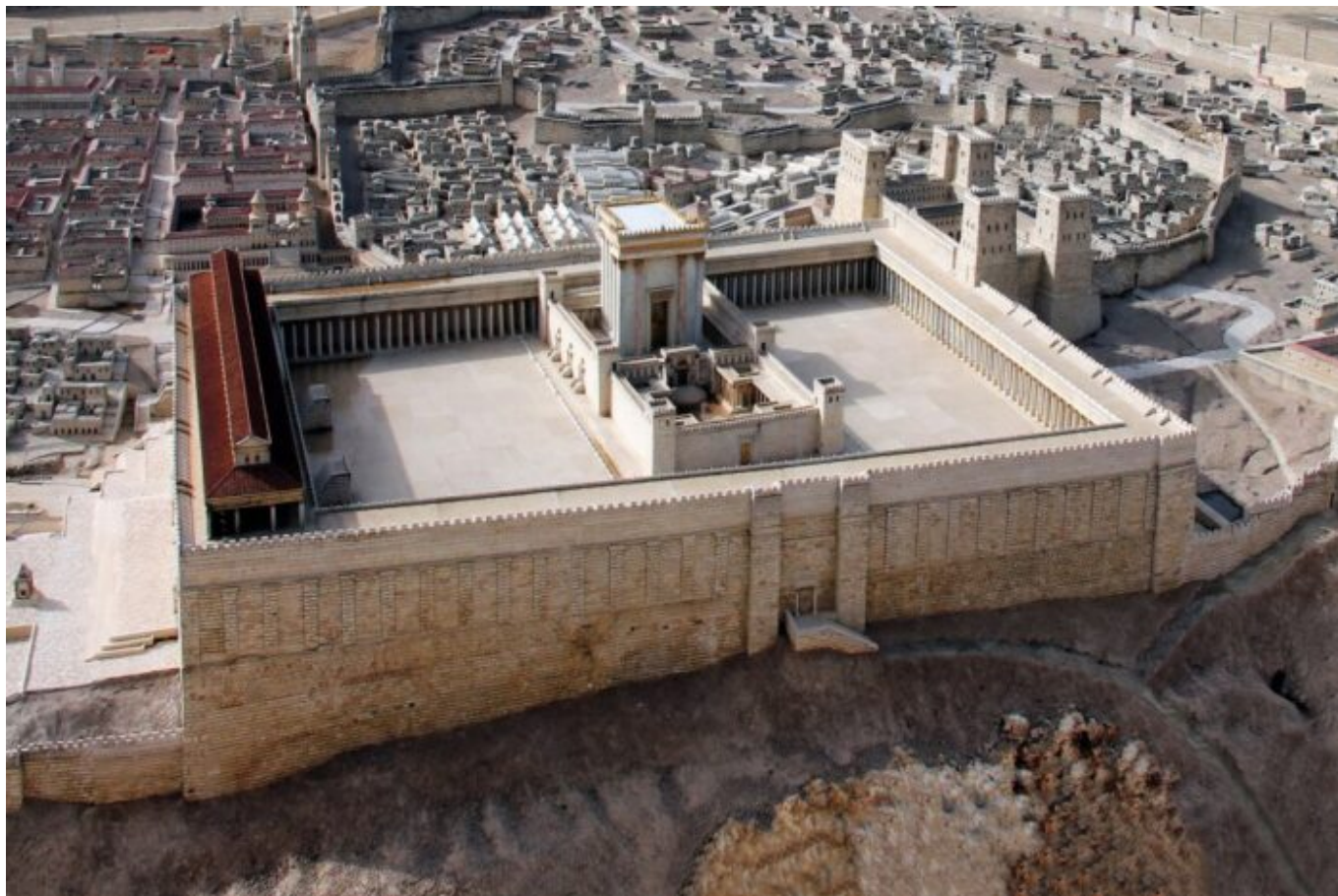

Střípky z historie: 11. Zničení chrámu v Jeruzalémě r. 70 n.l.

Druhý chrám ve starověkém Jeruzalémě v Izraeli

Střípky z historie: Zničení chrámu v Jeruzalémě

A když vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků:

„Pohleď Mistře, jaké to kameny a jaké stavby!“

Ježíš mu řekl: „Obdivuješ ty velké stavby?”

Nezůstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno.“

Marek 13: 1,2

Titus Flavius Caesar Vespasianus Augustus (39-81 n. L.)

Životy římských císařů byly vždy zajímavé pro historiky západní civilizace. Zůstávají základním kamenem v klasickém vzdělávání a jsou pro křesťany zajímavým předmětem studia církevních dějin, zejména pokud jde o mučedníky. I když Titus není v Bibli jmenován, mělo by mu být v historii přiznáno zvláštní místo pro splnění mnoha biblických proroctví, která se uskutečnila při obléhání a zničení Jeruzaléma v roce 70 n.l. Svými vojenskými výboji si vydobyl nástupnictví po svém otci jako římský Caesar.

historik Titus Flavius Josephus (37 n. l. - 100 n. l.)

Záznam jeho triumfů prominentně figuruje ve velkém historickém díle jednoho z jeho velitelů a blízkého poradce židovského původu, kterým byl Titus Flavius Josephus.

Císař Vespasianus (9-79 n. L.), Otec Tita

Titus Flavius Caesar Vespasianus Augustus se narodil rodině vyšší třídy. Jeho dědeček se strategicky oženil kvůli bohatství a postavení a nakonec se dostal do patricijské třídy. Jeho syn Vespasianus se stal konzulem v roce 51 n.l., když jeho synovi Titovi bylo pouhých jedenáct. Rodině se podařilo vyhnout se tomu, aby uvízla v intrikách a vraždách, které provázely ambiciózní římské vládce.

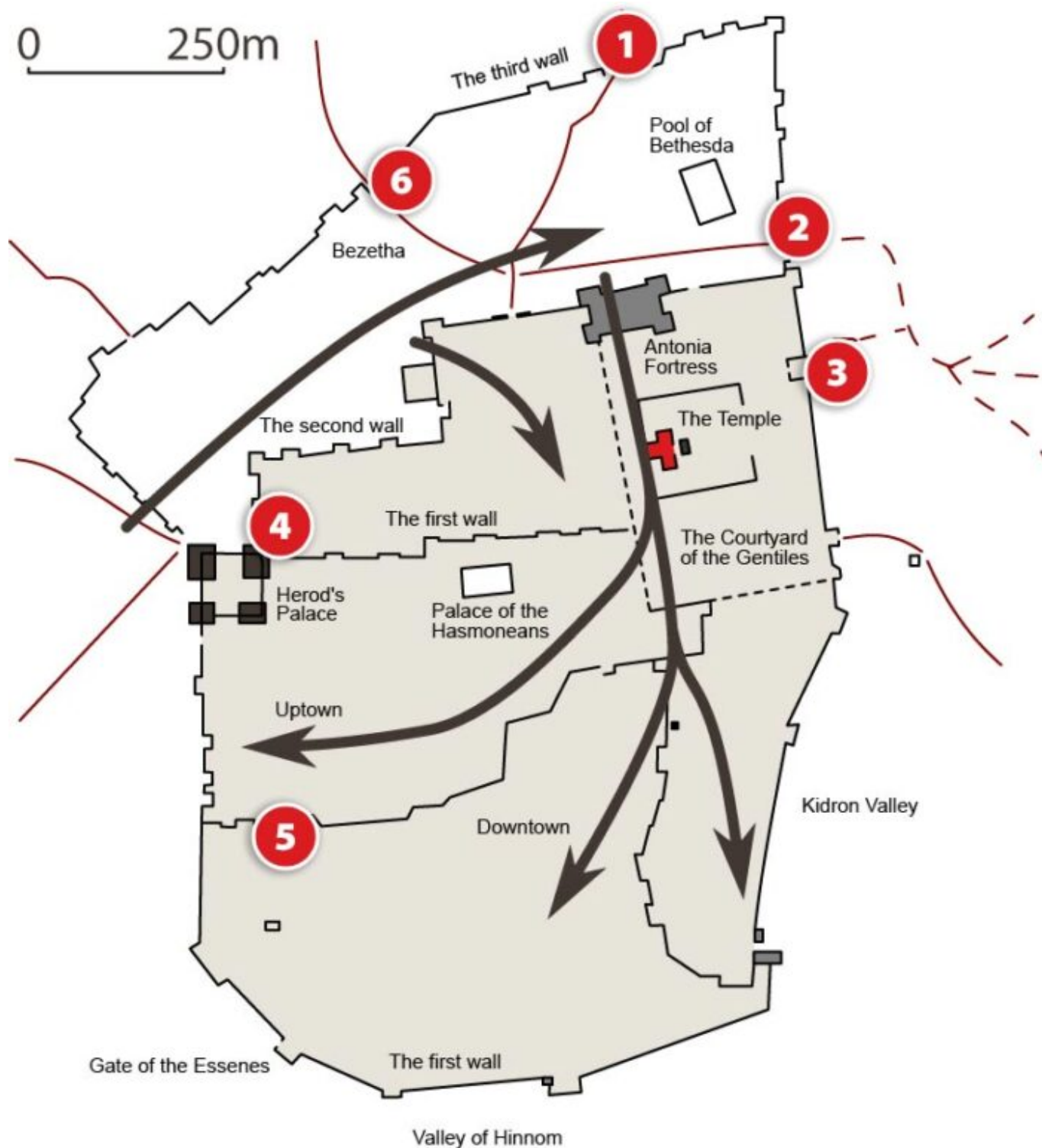
V roce 66 našeho letopočtu vypuklo židovské povstání na Středním východě kvůli řadě otázek, od daní až po zneuctění chrámu. Vespasianus byl vyslán Nerem do Judeje, aby potlačil „Velkou vzpouru“. Židé dělali od počátku římské nadvlády problémy a říše musela pravidelně udržovat v této oblasti dvě legie. Římská XII. legie byla prakticky zničena židovskými rebely a více než 6000 vojáků bylo zmasakrováno. Římané vždy reagovali uložením dodávek naturálií a ve větší míře. V., X. a XV. římské legie – první dvě vedené Vespasianem a třetí jeho synem Titem, celkem 60 000 mužů – obléhaly Jeruzalém po krutém dvouletém tažení po celém judském regionu.

Zničení chrámu v Jeruzalémě

Jeruzalém nebylo obyčejné opevněné město. Po staletí sloužil jako náboženské centrum a politicky jako hlavní město izraelského národa. Sedmnáctkrát bylo dobyto nebo zničeno, nejhorší však bylo dobytí „Davidova města“ generálem Titem v roce 70 n.l. Josephus zanechal podrobný záznam o Jeruzalémských na pohled nedobytných výšinách a hradbách na čtyřech hlavních kopcích, přičemž nejvyšší je hora Moriah, na kterém stál chrám. Sám Ježíš předpověděl naprosté zničení chrámu a že toho budou lidé, kteří žijí v jeho době, svědky: *„Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane“*. A tak to i bylo. Matouš 24 a značný počet starozákonních proroctví přinesli mučivou zprávu o tom, co lze očekávat. Titus dostal celkové velení a v roce 70 n.l. dobyl město Jeruzalém.

1. Herod's Gate	3. Golden Gate	5. Zion Gate
2. Lion's Gate	4. Jaffa Gate	6. Damascus Gate
- Mapa označující postup římské armády během obléhání

Titus několikrát nabídl obyvatelům Jeruzaléma mír, ale byl jimi přepadán a napadán. Proto zaútočil na hradby Jeruzaléma beranidly a obléhacími stroji. Římská armáda zvedla náspy kolem hradeb a obléhací věže. Židé několikrát zaútočili z bran, aby zničili obléhací zbraně, a dosáhli několika omezených úspěchů. Zoufalí obránci opravovali průniky v hradbách a budovali nové obranné linie. Přesto legionáři pronikli na předměstí a poté vnikli do samotného města. Zbořili chrám a nenechali žádný kámen stát na jiném kameni. Josephus tvrdí, že bylo více než milion obránců Jeruzaléma,

Tacitus říká, že jich bylo 600 000, přičemž ženy se připojily k mužům na barikádách, aby bojovaly na život a na smrt. Mezi Židy bylo mnoho různých znesvářených frakcí, ale všichni nakonec stejně zahynuli. Stovky tisíc obyvatel Jeruzaléma bylo zabito, vězni byli ukřižováni nebo zotročeni, a mnozí později mučeni a zabiti. Několik proroctví o této historické události se naplnilo krvavým masakrem.

Zničení Jeruzaléma v roce 70 n. L

Titův oblouk v Římě dodnes ukazuje triumfální průvod zajatců s kořistí z chrámu, který je vytesán v reliéfu. Pochodovali v řetězech ulicemi Říma. Titův otec Vespasianus vládl římské říši od 69-79 n.l. a založil „*Flavianovu dynastii*“. Postavil Koloseum a rozšířil území Římské říše. Titus byl v římské historii prvním přirozeným synem, který následoval svého otce jako římský císař, ale vládl jen dva roky, než zemřel na horečku. V prvním roce jeho vlády vybuchl Vesuv a zničil Pompeje. Titus pravděpodobně nikdy nevěděl, že je Božím nástrojem k naplnění biblických proroctví, která předem varovala křesťany rané církve a pomohla jim přežít v době největšího nebezpečí v Judeji.

Detail Titův oblouk zobrazující kořist Jeruzalémského chrámu

Zdroje:

- Patton and Hofford, *The Judgement and Destruction of Jerusalem*
- Flavius Josephus. *The Jewish War*

-šk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sbor](#)